

החברותא

החברותא בטעון פנימי לחברים גליון מס 616 בס"ד ערש"ק פרי' שופטים ה' אלול תשע"ט

פנינים יקרים על הפרשה ועניני דיומא

שופטים ושופטים תתן לך בכל שעריך (טו, יח) נודע בשערים כמבואר בשלה"ק רומז על שבעה שערים שהם הפה עינים אזנים חומם שתתן שופטים ושופטים בשעריך לילך להתנהג בדרך הישר והטוב ולדבק ב"ג מדות בדרך י"ג מדות דרחמים, כן תתנהג נגד חברך ב"ג המדות דרחמים. (ישמח ישראל)

שופטים ושופטים תתן לך בכל שעריך וגו' ושפטו את העם משפט צדק (טו, יח) יש לרמוז בזה ענין דרך הצדיקים המנהיגים הישרים, כי עיקר הדיינין הוא כמ"ש הוי דן את כל האדם לכף זכות כדי לעורר רחמים וחסדים על כל איש ואיש מבני ישראל אף שהוא בשפל המדרגה אעפ"כ מחויב לדון אותו לכף זכות. (תפארת שלמה)

צדק צדק תרדוף (טו, כ) ר"ל שתתדוף צדק עם צדק, היינו אם עשית איזה דבר צדק, צדק תרדוף שתדע שהוא רק מכה עליון ואם לאו איננו דבר צדק. וזהו למען תחי' וירשת את הארץ אשר ה' אלקיך נותן לך. הצדק אשר אתך הוא רק מצד כח ה' אלקיך אשר נתן לך. (ישמח ישראל)

לא תקים לך מצבה (טו, כב) נראה לפרש על פי שאמרו רבותינו ז"ל התקן עצמך בפרוודור כדי שתכנס לטרקלין כי העוה"ז הכנה לעוה"ב, והנה מה שאדם אוכל ומתנהג בעוה"ז נקרא "לך". זהו הרמז לא תקים "לך" פירוש תענוגי עוה"ז הנקרא לך, אל תקים ממנו מצבה פירוש מעמד ומצבה לקיום רק הכנה לעוה"ב. (קדושת לוי)

כי יפלא ממך דבר למשפט וגו' דברי ריבות בשעריך וקמת ועלית אל המקום (יז, ה) הרמז בזה, דברי ריבות בשעריך הם המון מחשבות זרות המבלבלים את האדם בשעת התפלה, לזאת נתנה התורה עצה וקמת ועלית אל המקום, פירוש תיכף כשאדם עומד בבוקר יהי ראשית מחשבתו על גודל צער גלות השכינה, אל המקום - זה בית המקדש. (תפארת שלמה)

וכתב לו את משנה התורה הזאת וגו' והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו (יז, יח) שמעתי בשם הרה"ק ר' זאב זצ"ל שדקדק במלת בו שבתחלה נקראת בלשון נקבה ואמר הזאת ואח"כ אמר בו שהוא לשון זכר. ומתוך שדברה התורה במי שהזדכך שאין לו שום כוונה לגרמיה רק לשם ה' על זה נאמר והיתה עמו שהתורה תהיה דבקה עמו מרוב התפשטות הגשמיות או נקרא בו ר"ל בו בעצמו מתוך עצמיותו, שמחשבותיו יהיו דבוקות בו יתברך שמו. (בת עין)

ראשית דגנך תירושך וגו' וראשית גז צאנך תתן לו (יח, ד) ונוכל להבין דרך מוסר מה שהתורה מצוה לנו מכל דבר ראשית לכהן, כי צריך האדם להבין בכל הטובות הנשפעים עליו מהבורא ברוך הוא שהוא רק ממדת חסד חנם, אך אי אפשר לבוא לבחינה זו רק על ידי בחינת הכנעה ושפלות באמת היינו שידע בעצמו מעוט ערכו השפל והנבזה ומחמת זה ממילא כל מה שהשי"ת עושה עמו הלא אצלו רק מצד חסד חנים. (בת עין)

תמים תהיה עם ה' אלקיך (יח, יג) אדם אשר יש לו אמונה כזאת בהבורא בודאי ממלא לו חסרונו. וזהו הרמז תמים תהיה עם ה' כלומר כשאתה על זה הבחינה בחינת השלמות אמונה בבורא הוא שבודאי ימלא לך חסרונותיך או תדע שבודאי "עם ה' אלקיך" שבודאי ה' עמך. (קדושת לוי)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

זכרם קרבים שזכר הרא"ש בשיחות שולחן נכתב ע"י א.א.

שגם בתוך ההסתרים יגיעו להכרה זו בכח הבחירה שניתן בהם אז. והיות שאז נגלה להם האור, גם זה נכלל בכח הבחירה, שמתי שהאדם בוחר באמונה ודוחה ומבטל את הסיפוק שלו, זוכה להתגלות האור.

ולכן בשעת מתן תורה החולים נתרפאו, והעורים הביטו לראות, וכל בעלי מומין חזרו לשלימותם. מפני שהאדם הראשון קודם שבחר בהנאת עצמו לא היה נפרד מה', שהיה מבוטל לגמרי לה' למעלה ממציאות הבחירה, בבחינת ה' אחד ושמו אחד. וממילא היה בתכלית השלימות כדוגמה של מעלה, היות שלא היתה לו מציאות נפרדת מהשי"ת ורק אחר שחטא ובחר בגשמי הוא נעשה כבר מציאות בפני עצמו, וירד לדרגת הבחירה. אמנם במתן תורה שהיו כולם למעלה מן הבחירה והשיגו כי אין עוד מלבדו, הגיעו לדרגת הביטול הנ"ל וממילא היו תכלית השלימות שכל החולים נתרפאו.

אם כאשר מסיים לעבור את הסדרא (פרשת השבוע) הוא מרגיש שכבר עשה משהו, זה אסור! תמיד צריך להשאר בהרגשה שאין לו כלום, ולא לחשוב שאם למד דף גמרא יש לו משהו. ועל זה אנו מבקשים "ותערב לפניך עתירתנו כעולה וכקרבן", כי כמו שהעולה כולה לה', כליל תקטר על המזבח ואין

הכלל הוא, שהאדם אסור לו להרגיש כלום בפעולותיו, רק הוא כמו אבן וסוחבים אותו בחבל, אבל הוא לא עושה כלום. ועל זה מבקשים "בנה ביתך כבתחילה וכונן מקדשך על מכונו", שכאשר האדם עושה פעולה זה בנין בית - מציאות, ומבקשים "בנה ביתך כבתחילה" שבנין הבית הזה יהיה באופן של "כבתחילה", כמו תינוק בשעה שיצא מבטן שלא עשה כלום, ועל ידי זה "וכונן מקדשך על מכונו".

את כח הבחירה הזה לדעת שאין האדם עושה כלום, קבלו ישראל בשעת מתן תורה, כשנפתחו שבעת הרקיעים וראו כולם שאין עוד מלבדו. והיינו שאז היה לבני ישראל תשוקה עצומה להשי"ת מאתערותא דלעילא, וזרח עליהם אור ה', והשיגו בחוש שכל התשוקה שלהם היא מאתערותא דלעילא, וראו כולם כי אין עוד מלבדו. ואת אותה השגה שהשיגו אז בראיה (ללא צורך בבחירה) שהכל מכח עליון, נתבע מהם

מי הוא האדם שיש לו קשר לרבש"ע? לאיזה תורה יש חשיבות בשמים? כאשר הוא בביטול, דהיינו שהלימוד שלומד אינו שלו, רק של השי"ת. וזה שאמר דוד "רחוק מישועתי דברי שאגתי" למה הישועה רחוקה ממני? מפני ש"דברי שאגתי" התורה והתפילה שלי הם.

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

וכאשר האדם לומד ומגיע לו מזה סיפוק, אם הוא מבטל את השמץ ישות הזה וקובע בנפשו שלא הוא עשה את מה שנעשה, והכל רק רחמי ה', בזה השלים את תכליתו ועבודתו עולה לרצון. אבל אם ח"ו נשאר בסיפוק, הרי הוא עושה מסך המבדיל בין י-ק לז-ק. סיפוק זה גשמיות, ישות, וכשיש לו סיפוק מעצמו זה פסל. אי אפשר להשיג אלוקות בהרגשה גשמית, רק באמונה, בביטול המציאות. והצדיק אמת שיודע שהוא לא עושה כלום, אם יש לו רק שמץ מחשבה שמגיע לו משהו עולם הבא, אז כל השאול לא די לו.

וזהו סיבת אריכות הגלות שמתארכת כל כך. מפני שכל מצב העולם תלוי בלומדי התורה, ומזה שהם לומדים תורה בסיפוק מזה גופא נוצרים התאוות של פשוטי העם. וכאשר עולם התורה יתאחד עם העולם התחתון או אז תבוא הגאולה. והיינו כי עולם התורה עוסק בתורה ובצדקה וחסד אבל אינו בביטול, והפחותים מהם שאינם עוסקים הם בשפלות מחמת החטא. וכאשר השלמים בנפשם יתאחדו עם הפחותים, וירדו אליהם, ויכירו כי הם שווים להם, ויתחילו להבין שהחטאים של פחותי העם נובעים מהם, אז תצמח הישועה.

לבעלים ממנה כלום, כך אנו מבקשים שתהיה התפילה שלנו כליל לאישים ולא יהיה לנו מזה שום סיפוק.

גם בעל עבירה בשעה שחוטא הקב"ה עוד נמצא בתוכו, כמו שנאמר אני ה' השוכן אתם בתוך טומאתם. מפני שהוא הרי בכאב, וצועק לה' על כך, וכשהוא בשפלות וצועק מכאב הוא בכלל לא מרגיש שהוא מבקש, וכל זמן שצועק אליו - אני ה' השוכן בתוך טומאתם. כל עוד שהוא מרגיש כאב בחטא יש לו קשר עם השכינה, ובאם ח"ו אינו מרגיש כאב הוא מנותק מהקדושה רח"ל. מה שאין כן מי שלומד והוא מלא סיפוק וגאווה מעצמו, ומובן שאינו בכאב, על אדם כזה הקב"ה אומר אין אני והוא יכולים לדור בעולם אחד.

ודע, כי שני כוחות שולטים בעולם - קדושה וטומאה, והאמת היא שאין שנים יש רק אחד. או שהקדושה היא טומאה או שהטומאה היא קדושה. אם אדם שרוי בגאווה ויאוש, אזי הקדושה נהיית טומאה, ואם הוא בשפלות - אז הכל קדושה. כי אין שנים יש רק אחד. וזה שנאמר וכיראתך עברתך - גם היראה וגם העברה שלך הם, הן הקדושה והן הטומאה זה אותו כח, אין שנים. רק הכל תלוי בנו. וכשזה קם זה נופל.

המשך פנינים יקרים

לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה' על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים (כג, ד) הקב"ה משפיע על ידי תפארת ישראל ומהתמצית יונקים אל האומות. ולכן כל האומות צריכים להחזיק טובה לישראל, והנה עמון ומואב כחשו זאת ולכך לא יבא עמוני אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים. (קדושת לוי)

עניה סוערה לא נוחמה, הנה אנכי מרביץ בפוך אבניך ויסדתיך בספירים (מן ההפטרה ישעיהו נד, יא) מסופר בתלמוד (מכות כד) על רבי עקיבא כשראה שועל יוצא מבית קדשי הקדשים שחק ואמר שעתה הגיעה העת לצפות לנבואת זכריה. לפי זה יש לפרש הכתוב כתמיה איך עניה סוערה בעניה לא תהיה נוחמה? הרי העניות והשפלות היו נחמה גדולה לצפות להנה אני מרביץ בפוך אבניך וכו' וד"ל. (חתם סופר) וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך (מן ההפטרה ישעיהו נד, יג) כשכל בניך יתעסקו בלמוד ה' ירבה שלום בבניך. (חתם סופר)

אנכי אנכי הוא מנחמכם (מן ההפטרה ישעיהו נא, נב) לכאורה תיבת "הוא" מיותרת שכן די היה לומר אנכי מנחמכם, ברם על הפסוק כי יד על כס י-ה מלחמה לה' בעמלק (שמות יז, טז) דרשו חז"ל שאין שמו שלם ואין כסאו שלם עד שימחה זרעו של עמלק, הרי החסרונות איפוא האותיות "ו-ה" כדי להשלים שם הוי' וכן האות "א" כדי להשלים את הכסא - הרי אלה ביחד אותיות "הוא", וזהו שרומז הפסוק אנכי אנכי "הוא" מנחמכם, נחם אנחמכם באותיות "הוא" כדי להשלים את השם ואת הכסא. (ציארי שלל)

ועתה מה לי פה נאם ה' - ותמיד כל היום שמי מנואץ (מן ההפטרה ישעיהו נב, ה) אם יבאו הגויים ויטענו שלא מגיע להם עונש על ששעבדו את ישראל כי טיטוס וסנחריב עשו כביכול משום שנאמר ה' אמר אלי. על זה אמר הכתוב שקר בפיהם דהרי תמיד כל היום שמו של הקב"ה מנואץ בפיהם ואינם מכוונים כלל ללכת בשליחותו של מקום...

חשף ה' את זרוע קדשו לעיני כל הגוים וראו כל אפסי ארץ את ישועת אלקינו (מן ההפטרה ישעיהו נב, י) תיבות אפסי ארץ אפשר לפרש גם בלשון אפסיות דהיינו שגם אותם גויים שפלים שנחשבים לאפס גם הם לעתיד יראו את ישועת ה' וישועת ישראל, וכן אומרים בתפלת ימים הנוראים וידע כל פעול אפילו השפל ביותר כי אתה פעלתו.

אני לדודי ודודי לי ר"ת אלול שאז הקב"ה פותח יד לקבלנו בתשובה ונפשות ישראל עורגות לו, אמרו דורשי רשומות והאלקים אינה לידו ושמתי לך, הרמז בזה אפילו אם האדם אינו מתכוין, הנה הא-ל מזדמן לידו באלול מקום אשר יגוש שמה היינו הרהורי תשובה המעוררים אותו מן השמים. (ארחות אהרן) **אתה** הבדלת אנוש מראש ותכיריהו לעמוד לפניך (תפלת נעילה) כנסת ישראל אומרים לרבש"ע הלא אתה הבדלת האדם מראשו, היינו שעשיתו לאדם להיותו נפרד מהראש והיאך תוכל לבקש זאת הימנו לעמוד לפני הקב"ה כשהמח סגור ומסוגר, והבן. (רבי מרדכי מקאומיר)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

02 - 5829688 ☎ פקס: 02 - 5325477

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

